

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 287. — Štev. 287.

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 9, 1936—SREDA, 9. DECEMBRA 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

FRANCOVA ARTILERIJA ZOPET RUŠI MADRID

Na strani vladnih čet se bori 25.000 Francozov

MUSSOLINI IN HITLER ŽELITA, DA PADE MADRID ŠE DANES KAJTI JUTRI SE LIGA SESTANE

Glavno mesto je pripravljeno na splošni napad. — Fašisti obstreljujejo zapadna predmestja. — Španska vlada obdoljuje finsko poslaništvo. — Madrid je dobil iz Barcelone 200 tovornih avtomobilov živeža.

MADRID, Španska, 8. decembra. — Madridski obrambni svet je pripravljen na veliki splošni napad, ki bo sledil artilerijskemu obstreljevanju, s katerim upa general Franco zavzeti Madrid.

Zgodaj zjutraj so fašisti začeli strahovito obstreljevati Madrid, nekaj težkih strelcev je padlo v bližino angleškega poslaništva na Calle Fernando el Santo, drugi pa so padli v sredino mesta. Števila žrtev še ni bilo mogoče dognati.

Obrambni svet je poslal vse svoje vojaške sile na fronto, da odbijejo fašistični napad.

Fašistične države, ki podpirajo generala Franco, so ga posvarile, da mora zavzeti Madrid pred četrtkom, ko se sestane Liga narodov, da razpravlja o vojni nevarnosti, ki je nastala, ker ste Nemčija in Italija priznali fašistično junto kot pravo vladno Španske.

Nenavaden mir je vladal nad mestom celo noč. Vojaki obeh strank so se tresli v hudem mrazu. — Proti jutru pa, ko se je pričel največji španski praznik Brezmadežnega spočetja, so pričeli grmeti fašistični topovi.

Zadnje dneve so dobili fašisti velika ojačenja ter velike zaloge municije za splošni napad na Madrid.

MADRID, Španska, 8. decembra. — Španska vlada je zahtevala od finske vlade, da takoj odpokliče svojega poslanika iz Madrida, ker je škandalozno zlorabil diplomatske pravice. Španska vlada v svojem poročilu v Helsingsfors zatrjuje, da so uradniki finskega poslaništva metali ročne granate na vladne čete med 1. in 3. decembrom. V poslaništvu so tudi nakopili mnogo orožja ter so dali zavetje mnogim fašistom, ki nimajo pravice, da diplomatskega varstva.

Zračno ministrstvo naznanja, da so vsi fašistični aeroplani, ki so bili v pondeljek izstreljeni, nemškega izdelka.

Urad obrambnega sveta za preskrbovanje živeža naznanja, da je problem, kako preživljati nad 1,000,000 civilnega prebivalstva, ki je ostalo v Madridu, skoro rešen, ko je iz Barcelone dospelo 200 tovornih avtomobilov z živežem.

SEVILLE, Španska, 8. decembra. — Fašistična radi postaja trdi, da je bilo v bojih okoli Villareale, Espinose in Mondragona zadnje dni ubitih 200 republikancev. Fašisti zatrjujejo, da so vladne čete zapustile svoje postojanke v Guadarrami in pri Escorialu, severozapadno od Madrida, kjer je tudi mnogo vojakov zmrznilo.

General Gonzalo Queipo de Llano je po radio poročal, da je bil med petimi republikanskimi aeroplani, ki so v nedeljo bombardirali Seviljo, tudi en ameriški aeroplan Martinovega izdelka.

De Llano pravi, da je bil Martinov aeroplan izstreljen, ko je švadrone krožil nad mestom in metel bombe.

General de Llano tudi pravi, da se bori na strani vladnih čet 25.000 Francozov.

ROOSEVELT PRIPRAVLJA POSLANICO

Poslanico bo poslal prihodnji mesec novemu kongresu. — Z zanimanjem opazuje manevre obeh križark.

NA KRIŽARKI INDIANAPOLIS, 8. dec. — Na križarki Indianapolis sestavlja predsednik Roosevelt spomenico, katero bo prihodnji mesec poslal novemu kongresu.

Križarka Indianapolis, ki je na potu iz Buenos Aires, ga vozi proti domu ob brazilski obali.

Indianapolis in križarka Cheter, ta tekom dneva izvedli nekaj manevrov in ste ponoči z žarometi razsvetljevali morje in predsednik je vse to opazoval z velikim zanimanjem.

Vreme je bilo krano, ko je križarka vozila na polovici svojega pota med Montevideo v Urugvaju in Port of Spain na Trinidadu. V Port of Spain boste vzeli križarki na krov kurivo.

Predsednik Roosevelt si je v svoj zapisnik zapisal več stvari, ki jih misli za božična darila kupiti v Port of Spain, ako bo stopil na suho.

Mnogo ladij je vozilo mimo obeh križark, ko ste pluli po 24 vozlov na uro v bližini brazilске obali.

HAYS PRI MUSSOLINIJU IN PAPEŽU

Te dni se je vrnil s parnikom Normandie iz Evrope ameriški filmski car William H. Hays ter povedal, da je bil pri Mussoliniju, ki mu je obljubil, da bo pustil v Italijo več ameriških filmov. Haysa je sprejel v avdijenci tudi papež Pij, ki mu je rekel, da se zelo zanima za ameriške filme. Hays pa ni omenil, kako se je papež izrazil o morali ameriških filmov, ki je bila večkrat predmet napadov.

ŠKOF SE BOJI KOMUNIZMA

DETROIT, Mich., 8. dec. — Detroitški škof Michael J. Gallagher je v Marygrove College na konferenci o življenju katoliških družin pozival katoličane, da naj z vso svojo silo preprečijo, da komunisti ne zavzamejo mesta in prično s terorjem.

"Mogoče še ne sedimo na vulkanu," je rekel škof, "toda smo v nevarnosti v treh ali štiri-

LONDON, Anglija, 8. decembra. — Vnanji minister Anthony Eden je v poslanski zbornici naznanil, da angleška vlada nasprotuje nabiranju tujih prostovoljcev za katerokoli stranko na Španskem. Eden je rekel, da se sedaj bori na Španskem veliko število Nemcev, Italijanov in Rusov na obeh straneh.

NAPETOST V STAVKI JE POLEGLA

Stavkajočim mornarjem je bila odpovedana podpora. — Na zapadni obali b o stavkarska fronta zlomljena.

Tako na atlantski kot na pacifiški obali se je napetost vsled treh med seboj neodvisnih dogodkov nekoliko polegla, toda razsežnosti tega pohanja sedaj še ni mogoče razsoditi.

V Washingtonu ste Marine Engineers Beneficial Association in Masters Mates and Pilots Association stavkajočim mornarjem na vzhodni obali, odpovedali svojo podporo, niste pa preklicali stavke.

V New Yorku so člani International Longshoremen's Association razložili tovor s francoskega parnika Normandie. To je bil prvi francoski parnik, ki je bil razložen, odkar je bil dosežen sporazum med francoskimi in ameriškim razkladalci parnikov.

Francoski pristaniški delavci, ki so vsled simpatije do ameriških pristaniških delavcev napovedali bojkot ameriškim parnikom, so že v soboto pričeli razkladati ameriške parnike. Ko so francoski pristaniški delavci naznanili, da ne bodo razkladali ameriških parnikov, tudi ameriški delavci niso hoteli razkladati francoskih parnikov. Sedaj pa je bil med francoskimi in ameriškim pristaniškimi delavci sklenjen mir.

Na zapadni obali so se zopet pričela pogajanja med lastniki parobrodskih družb in stavkajočimi mornarji.

Parobrodne družbe so se z Radio Telegraphist Union že zedinile v petih izmed osem spornih točk. V kratkem bodo zopet obnovljena pogajanja z Masters, Mates and Pilots Union.

Mornariška stavka traja že 44 dni in v zapadnih in havajskih pristaniških nočiva okoli 230 parnikov.

rih letih. Katoličani morajo kazati nekoliko vneme, katero kažejo odposlanci iz Moskve za propagando svojih nauk.

"Kadar bo prišlo do svetovne revolucije," je rekel škof Gallagher, "tedaj bodo komunisti najprej pomorili duhovnike in redovnice in požgali cerkve."

E. DEBSOVA VDOVA UMRLA

Vdova po znanem socijalističnem voditelju je živela v samotni. — Mož ji je umrl pred desetimi leti.

TERRE HAUTE, Indiana, 8. dec. — Osamljena, kakor je zadnja leta živela, je umrla tukaj (Mrs. Katherine Debs vdova znanega socijalističnega voditelja Eugena Debsa.

Odkar ji je umrl mož pred desetimi leti, se je Mrs. Debs izogibala družbi. Pa tudi prej ni nikdar silila v ospredje, četudi je postal Eugene Debs splošno znan, ko je leta 1919 ustanovil v tej državi socijalistično stranko ter je na socijalističnem tiketu štirikrat kandidiral za predsednika.

Rojena je bila v Louisville, Ky., ter je dospela v Terre Haute v rani mladosti. Z Debsom se je poročila leta 1885.

SODNIK ZAHTEVA MILICO.

RACINE, Wis., 8. dec. — Sodnik C. M. Davison je rekel danes, da bo prosil governorja Philipa F. La Folletta, naj pošlje milico k tovarnam J. T. Case tovarnam, ki so vsled štrajka že šest tednov zaprte. Če governor ne bo ugodil njegovi prošnji, bo sodnik sam zaprisegel stražnike, ki bodo omejili število piketov. Piketi baje ne puste v tovarniško poslopje pisarjev, strojepisk in drugih uslužbencev, ki baje niso na štrajku.

HITLERJA NI DOVOLJEJNO KRITIZIRATI

BERLIN, Nemčija, 8. dec. — Znani nemški filozof, profesor dr. Hans Leisegang, je izgubil službo na univerzi v Jeni, ker je kritiziral Hitlerja zaradi govora, ki ga je imel o priliki svečanosti, prirejenih v spomin pokojnemu Hindenburgu.

ROJAKI, NAROČITE!

SLOVENSKO - AMERIKAN - SKI KOLEDAR za leto 1937. Stane 50c
BLAZNIKOVA PRATIKA za leto 1937. Stane 25c
ŠTIRI KNJIGE VODNIKO - VE DRUŽBE za leto 1937. — Stanejo \$1.50

Naročili smo tudi knjige MO - HORJEVE DRUŽBE (stanejo \$1.50) in ko jih dobimo, bomo objavili v listu.

KNJIGARNA "Glas Naroda" 216 W. 18th Street New York City.

EDVARD VIII. NE VE, KAJ BI NAPRAVIL

Kralj je odobril Baldwinovo izjavo v poslanski zbornici. — Mrs. Simpson je pripravljena žrtvovati se.

LONDON, Anglija, 8. dec. — Ministrski predsednik Stanley Baldwin je v poslanski zbornici naznanil, da se kralj Edvard še vedno ni odločil, ali se bo odpovedal prestolu ali pa Mrs. Simpson. Predno je Baldwin podal to izjavo v zbornici, jo je kralj odobril.

V nedeljo je izgledalo, kot da se je kralj Edvard že odločil, da se odpove prestolu. V soboto je splošno prevladovalo mnenje, da bo Winston Churchill postavil novo stranko, ki bo podpirala kralja, toda v nedeljo dopoldne je kralj odklonil Churchillovo pomoč.

Kralj Edvard je bil pripravljen popustiti kabinetovi zahtevi samo toliko, da bo Mrs. Simpson samo njegova morganatična žena in da otroci, ki bi mogoče izšli iz tega zakona, ne bodo imeli nikake pravice do angleškega prestola. Baldwin pa je kralju pojasnil, da njegovi ministri zahtevajo, da je kraljeva žena obenem angleška kraljica, da pa Simpsonove kabinet ne more priznati za kraljico.

CANNES, Francija, 8. dec. — Mrs. Wallis Simpson je naznanila, da je pripravljena odpovedati se možu, ki ga ljubi in se tudi odpovedati vsakemu upanju, da bi postala angleška kraljica.

Pribočnik kralja Edvarda, lord Brownlow, ki je spremljal Mrs. Simpson v Cannes, je poklical časnikarske poročevalce v Majestic hotel ter jim je prebral izjavo Mrs. Simpsonove, ki se glasi:

"To je uradna izjava Mrs. Simpson:

Mrs. Simpson je zadnje tedne želela, da se izogne vsakemu dejanju ali predlogu, ki bi mogel škoditi Njegovemu veličanstvu ali prestolu.

Današnje njeno stališče ni izpremenjeno in je pripravljena, ako bi to rešilo problem, takoj stopiti s tega pozorišča, katero je postalo za oba nesrečno in nevzdržljivo."

SEBI JE IZKOPAL GROB

KALHAN, Grška, 5. dec. — Franc Gurtler je dolgo časa prosil za službo mestnega grobarja in jo je slednjič dobil. Dopoldne je izkopal grob, popoldne pa šel na zabavo. Pri pijači so se sprli in stekli. Novi grobar je dobil z močim sunkom v srce. Počival bo v grobu, ki ga je sam izkopal.

TROCKI MORA ZAPUSTITI NORVEŠKO

Mehika mu je dovolila zavetje. — Trockij se boji sovražnikov. — Do 18. decembra mora oditi iz Norveške.

OSLO, Norveška, 8. dec. — Ministrski predsednik Johann Nygaardsvold je naznanil, da bo Leon Trockij, kateremu je Mehika ponudila zavetje, izgnan iz Norveške, ako sam prostovoljno ne odpotuje, ko mu 18. decembra poteče dovoljenje za bivanje na Norveškem.

Nygaardsvold je rekel, da mu vlada ne bo podaljšala sedanjega dovoljenja, po katerem je smel živeti na Norveškem od 18. junija 1935.

Kot pa pravi Trockijev odvetnik, bo Trockij naprosil mehiško vlado, da sme živeti v Mehiki, ako bo prepričan, da mu njegovi sovražniki tam ne bodo stregli po življenju.

"Imeti mora jamstvo," je rekel njegov odvetnik, "da za tem dovoljenjem ne tičijo njegovi sovražniki."

Norveški vnanji urad pravi, da od mehiškega vnanjega ministra Eduardo Haoja še ni prejel uradnega obvestila, da bo Trockemu dovoljeno priti v Mehiko in tam živeti, dokler bo hotel.

Norveška nima v Mehiki svojega diplomatskega zastopnika in bo zaradi tega o tem poročal svoji vladni norveški poslanik v Panami.

MOSKVA, Rusija, 8. dec. — Sovjetska vlada je presenečena, ker je mehiška vlada dovolila Trockemu, da se naseli v Mehiki. To more dovesti še do resnih posledic, zlasti še, ako bo mehiška vlada Trockemu dovolila, da bo smel govoriti in pisati, kar se mu bo poljubilo.

MEXICO, Mehika, 8. dec. — Mehikiški uradni krogi se čudijo, da se Trockij boji, da za mehiško ponudbo tiče kaki zahrbtni nagibi. Nek visok uradnik je rekel:

"Trockemu se ni treba prav nič bati, da mehiška vlada ne dela odkritosrčno, ko mu je dovolila gostoljubnost."

MUSSOLINI NE TAJI

RIM, Italija, 5. dec. — "Roma Fascista", uradno glasilo vseučiliške mladine, javno priznava, da je Italija zapletena v špansko državljansko vojno. — Enkrat za vselej izjavljamo, — pravi list, — da se dejansko udeležujemo bojev na Španskem. Komedija nevmešavanja je končana. Sicer se pa ni za nas niti pričela.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
316 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.50
Za štiri leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Jubilej kralja kanonov.

Dne 20. novembra letos je minilo 125 let, odkar na Nemškem deluje sloveča jeklena Kruppova industrija, katera je danes med največjimi orožarnami na svetu. Njeni začetki pa so bili pred 125 leti prav skromni. Dne 20. novembra leta 1811 je Friderik Krupp sklenil z bratoma Kehel družabno pogodbo, s katero so se vsi družabniki zavezali, da bodo proizvajali jeklo ter vse izdelke, ki se delajo iz takega jekla. Tako je bila takrat ustanovljena Kruppova jeklarna v Essenu, katera deluje že 125 let.

Vse železne industrije tiste časa na svetu so se trudile, da bi mogle začeti izdelovati tisto angleško jeklo, katero so dotlej znali izdelovati edino Angleži. Ustanovitelj te nemške družbe je bil torej Friderik Krupp, kateri je od svojih staršev in od svoje stare matere podedoval precejšnje premoženje in ga hotel uporabiti tako, da bi začel izdelovati jeklo, kakršnega je takrat potrebovala vsa Evropa. Že leta 1800 je ta Krupp poskušal nekaj podobnega, toda ni se mu posrečilo, ker ga je ta poskus skoraj dočela uničil. Tako je moral že leta 1808 prodati vse posestvo, katero je podedoval po svoji stari materi. To pa ga ni ugnalo, ampak je mislil vedno le na izdelavo jekla.

Tako je leta 1811 v družbi bratov Kehel vnovič začel, zapoječ jima, da ona dva poznata skrivnost izdelovanja angleškega jekla. Toda vnovič je bil prevaran, ker njegova dva družabnika tega nista znala. Mož je umrl kot 40 letni možak leta 1826, sicer razočaran, vendar ne obupan, dasi se je njegovo premoženje vidno krčilo. Njegov sin Alfred, ki je bil takrat šele 14 let star, je podedoval očetovo premoženje ter se kmalu lotil očetovih načrtov. Toda tudi on ni imel mnogo več sreče. Šele leta

1830 se je mladi Alfred Krupp lotil ne le izdelovanja trdega jekla, ampak je začel izdelovati tudi jeklene izdelke, kar je dolej zanemarjal. S tistim dnem se je podjetje začelo dvigati. Krupp, ki je spočetka delal le z nekaj delavci, je kmalu rasel. Danes pa dela v njegovih tovarnah čez 100,000 delavcev, kateri uživajo tudi velike socialne zaščite in udobnosti.

Danes ima to podjetje velike podružnice skoraj po vsem svetu. V njih dela stotisoče delavcev. Vendar je zanimivo, da je podjetje, katero se je tako skromno začelo, za podlago še vedno rodovinski kapital in da vsa rodovina v slučaju potrebe žrtvuje vse svoje premoženje, da pomaga svojemu podjetju iz težav ter nevarnosti.

Pred ustanovitvijo Friderikom Kruppom je v Essenu delovalo 6 rodov moškega potomstva, za njim so sledili samo še trije rodovi moškega potomstva, nakar je moški del Kruppov izumrl. Ko je leta 1902 umrl vnuk Friderika Kruppa, je njegovo premoženje podedovala njegova hči Berta, katera se je leta 1906 poročila z Gustavom Kruppom pl. Bohlen und Halbach. Podjetje, katero je danes eno največjih oboroževalnih industrij sveta, je leta 1919 prišlo v veliko nevarnost, ker je takrat bilo treba začeti izdelovati druge stvari, ker topov Nemčija ni smela več izdelovati. To krizo je podjetje srečno prebrodilo, nakar sedaj zopet srečno izdeluje kanone in druge reči v blagor človeštva.

Krupp je zopet kralj kanonov.

MEDENI TEDNI HOLANDSKE PRESTOLONASLEDNICE.

Kakor poročajo iz Amsterdam, odideta holandska prestolonaslednica in princ Bernhard Lippe-Biensterfeldski po svoji poroki na Škotsko, kjer bosta preživela del svojih medenih tednov. Neka škotska plemeniška rodbina, pri kateri sta bili holandska kraljica in njena hči lanske leto na obisku, se je ponudila, da bo dala mladoporočencema na razpolago star grad v škotskem gorovju.

PAIN-EXPELLER

Tisočeri so dobili pomoč pri bolestinah ali bolečinah vnetih mišic — s par vdrgnjenji.

PAIN-EXPELLER

z varstveno znamko Sidro v rabi 70 let.

LINIMENT

NE, ki nameravajo razveseliti svoje v domovni za Božič s kakšnim denarnim darilom, opozarjamo, da je treba poslati pošiljatev po kablu, če hočejo, da bo za praznike dostavljena. — Pritojba za kabel znaša \$1.

Potniški Oddelek
"Glas Naroda"
216 W. 18th Street
New York City

Hitite z božičnimi darili.

Ker nastajajo zaradi nestalnosti na denarnem trgu včasih precejšnje zamude pri dostavljanju denarnih pošiljatev, opozarjamo rojake, naj že sedaj pošljejo svojcem v domovino denarna darila, namenjena za Božič.

Če pošljete sedaj, vam lahko jamčimo, da bodo pošiljatev pravočasno dospele.

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

A. GRDINA:

Bil je prisrčen slovenski dan.

Letošnji Zahvalni dan je bil velik in pomemben za vse Slovence, tukaj bivaajoče, posebno pa še za clevelandsko naselbino, kakor tudi za naše v stari domovini.

Slovenska javnost je sklenila izvršiti, kar je obetala ljudem tukaj in onim onstran morja.

Bil je to dan presenečenja v dvojnem oziru. Prvi nas je presenetilo vreme, drugi pa sijajno izveden program. Dasi v teh dneh prava zima še nima svojih zob, je vendar prišla in valila sneg od božjega jutra do poznega večera. Vspalo se je, kakor da je narejen kontrakt, da mora pasti v teku nekaj ur toliko in toliko snega. Vsi skupaj se nismo mogli načuditi temu neznanemu vremenu. Če bi bilo mogoče verjeti, da se da vreme naročiti od nasprotnih stranek, bi rekli, da so ga naročili nasprotniki našega dneva, toda v tem jim popolnoma oprostimo, ker tam nimajo besede kakor tudi mi ne.

Še dan prej smo poročali, da bomo izvršili v parku ceremonije za vsako ceno in ob vsakem vremenu, češ, v tem času četudi malo sneži ali dežuje, kakor so prerokovali časopisi, bomo vendar lahko izvršili odkritje spomenikov, nikakor pa nismo pričakovali kaj takega. Bilo je namreč tako snežno, da niso mogli avtomobili naprej drugače kot s težavo. Avtomobili niso mogli do hodišča na cestah. Ljudje niso mogli iz avtomobilov, prednja okna avtomobilov so bila sproti zamešana, in voziti je bila največja težava.

Radi tega smo bili prisiljeni opustiti odkritje v parku in izvršiti vse ceremonije v dvorani.

Kljub nenavadnemu zimskemu vremenu se je pa zbralo tudi v parku krog 100 ljudi da bi bili priča odkritju. Česar bi nihče ne pričakoval.

V dvorano je prišlo dosti žensk v narodni noši, kar je to slavnost še povečalo. Prav tako so dospele v narodnih kostumih tudi skupine vseh slovenskih narodnosti.

V dvorani smo imeli za namestilo pripravljene slike Cankarja in Gregorčiča.

Najprej je bilo servirano kosilo okrog 60 gostom. Zatem je svirala več komadov godba dr. sv. Jožefa št. 169, KSKJ., ki

je tudi častno rešila svojo nalogo.

Prvi je govoril dr. Nikola Perazič v imenu poslanstva. Dr. Perazič se je zelo pohvalno izrekel o Slovincih in njih delu tu v Ameriki, kakor tudi doma v Jugoslaviji. Žel je velik aplavz. Zatem se je pričelo za odkritjem na odru. Ko sta bili odkriti slike, je igrala godba ameriško in slovensko himno. Slika sta odkrila Mr. John Jensenko in Mrs. Katie Anziček iz Girarda. O. Omenjena sta oba doma z Vrhnike, odkoder je bil pisatelj Cankar. Vsi so vstali v znak spoštovanja in dolgo aplavdirali.

Zatem se je izvršilo odkritje slike Simona Gregorčiča na isti način. Ob tej priliki je deklariral Mr. Jos. Grdina Gregorčičevo pesem "Vstajenje". Slika je odkril Mr. Slave Trošt, ki je dospel iz New Yorka kot zastopnik izseljeniškega urada. Lepo je govoril o razmerah v domovini in o Ivanu Cankarju ter Simonu Gregorčiču. Za govor je žel buren aplavz.

Namestu guvernerja je govoril Mr. Louis Drašler, zaveden Slovenec, ki je okrajni inženir cest, in mnogo naših ljudi dela v njegovi oskrbi. Za njim je govoril mestni župan Hon. Harold Burton, ki je zelo poudarjal delavnost Slovincem in se prav pohvalno izrazil o nas. Mr. S. Trošt je ponovno nastopil, za njim se je pa oglašala domovina. Prišel je najvažnejši moment, ko je narod slišal besedo iz stare domovine, iz one domovine, kjer sta Simon Gregorčič in Ivan Cankar vršila svoja velika dela.

Najprej je bilo čitano pismo dr. Jurija Adlešiča, mestnega župana Ljubljane. Čital ga je tajnika org. J. K. Vrta. Mr. Jos. Grdina. Vsebinska je bila polna priznanja Slovincem v Ameriki.

Drugo je bilo pismo prevz. nadškofa dr. Gregorija Rožmana. V globoko zamišljenih besedah opisuje oba: Simona Gregorčiča in Ivana Cankarja. Pismo je čital kanonik Dr. Rev. J. J. Oman.

Tretje je bilo pismo pisatelja Franca S. Finžgarja, kateri je bil od odbora Kulturnega Vrta naprosen, da bi se bil odkritja osebno udeležil, toda je bil radi posebnih okoliščin za-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Peter Zgaga

"PA ZAKAJ BI JE NE, SAJ JE ZAVBER DEKLE..."

Tako poje naša narodna pesem.

Pa res, čemu bi angleški kralj ne vzel Simpsonove, če mu je k sreči prirasla? Oba sta dovolj stara in menda tudi dovolj pametna, pohištva, obleke in drugih potrebščin jima pa tudi ne bo treba kupovati na obroke.

Angleški ministri pravijo, da je ne sme, češ, da se ne spodobi, ker ni zlahtnega rodu. Hm — zlahten rod...

Vsi njegovi predniki jih tudi niso jemali iz zlahtnega rodu.

Henrik VIII. naprimer. Pet ali šest jih je pobral (vse so morale biti lepe) in je drugo za drugo rablju prepuščaj, ker mu niso kar na komando mogle oziroma hotele roditi moških potomcev. V tem pogledu je torej stvar v redu.

Kar je bilo dovoljeno Henrik VIII., sme tudi Edvard VIII. Razložek je pa ta, da bo Edvard Simpsonovo zares rad imel, in je ne bo na gavage poslal, kajti brenči že tako kot ni navada pri moških njegovih let.

Ministri in zavistniki mu očitajo, da postavlja angleško kraljstvo v nevarnost.

Pa če bi bilo tako. Angleški kralji so že večkrat isto počeli. Saj ste menda slišali ali čitali, ko je neki angleški kralj — menda je bil Rihard — pri neki priliki vzkliknil: — A horse, a horse, my kingdom for a horse!

Rihard ni bil gentleman, ker je bil pripravljen zamenjati kraljestvo za staro mrho.

Konj je namreč le konj, kraljestvo je kraljestvo, ljubezen je pa ljubezen in za žensko je marsikdo še pamet in marsikaj drugega žrtvoval, ne pa samo kraljstvo.

Čemu so angleški ministri razburjeni, če se je kralj zaljubil v žensko, ki ni plemenitega stanu?

Kakšnega rodu in stanu so ministri? Sami sebe tolčejo po ustih, če priznavajo, da so manj vredni od ljudi, katere so v otroških letih previjale krščenice v židane plenice z uvezeno grofovsko ali baronsko krono. Plenice je bilo treba vsak dan preprati, če niso bili stariši tako bogati, da bi jih vsak dan sproti stran metali.

Da je Edvard VIII. danes kralj, se ima zahvaliti le dejstvu, da ga hoče večina Angležev imeti na prestolu.

Ko pa enkrat večini ni pri ljubljen, mu ne kaže drugega kot pobrati svoja kraljevska šila in kopita ter naglo stopiti, da mu kaj v glavo ne prileti.

Če bi ne bilo na svetu navadnih in preprostih ljudi, bi kraljem slaba predla.

Ako se hoče Edvard poročiti s preprosto žensko, je to dokaz, da ne da dosti za kraljevsko čast in slavo in se zaveda, da je njegova kri, če se pri britju vreže, istotako rdeča kot kri preprostega cestnega pomočnika.

Angleški plemiči se jeze na Simpsonovo, predvsem zato, ker imajo dovolj za ženitev zrelih hčera, in bi rad vsak svojo kraljko obesil. Zdad bodo pa reve obsedele.

Simpsonovi očitajo, da je ločena. Ker ji mož ni bil po volji, se je pač ločila od njega. To je dosti bolj pošteno kot pa lagati in hliniti možu ljubezen, za njegovim hrbtom pa skakati čez plot.

Kralj naj jo le vzame, angleški lordi in škofje se bodo že potolažili.

Kar vzame naj jo. In čemu bi je ne, saj je zavber deklet...

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 20.00	Lir 300
\$ 11.70	Din. 500	\$ 37.00	Lir 500
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 74.00	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 148.00	Lir 2000

KER SE OČNE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE OČNE PODVRŠENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo veljajo znakov kot zgoraj navedene, bodisi v dinarjih ali lirah dovolj je boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.00 — morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.00	\$ 10.85
\$ 15.00	\$ 16.00
\$ 20.00	\$ 21.25
\$ 25.00	\$ 26.50
\$ 30.00	\$ 31.75
\$ 35.00	\$ 37.00
\$ 40.00	\$ 42.25
\$ 45.00	\$ 47.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NOVNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
316 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je počen v vseh stvareh. Vred naše dolgotrajne skušnje Vam zagotovo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preiskrati, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

MI preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavlani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Prište torej takoj za brezplačno navodilo in zagotavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

PIERRE VALDAGNE:

BANKIR

Gospa Klara Cordierova prebije najlepši čas dneva zjutraj, med deveto in deseto uro, ko s pomočjo sobarice oblači svojega malega sinčka.

Petletni Robert je pravi mali vragič, a dva in dvajsetletna Klara je dražestna, še nekoliko otročja žena.

Lahko si predstavljamo, kako je v kopalnici ta čas in kaj se tam dogaja. Vik in krik, brisače lete sem in tja, zdaj enemu zdaj drugemu v glavo. Tek, vrisč, lov. Sobarica pravi, da je madame tedaj zelo prikupna, a Klara je v svoji pižami prej podobna kakšnemu gimnazijcu nego poročni ženi in materi.

Včasih pa se Klari tudi sinko zameri. Posebno tedaj, kadar mu roje uporne misli po glavi, ci, da se kuja v vodi, samo da bi razjezil mamico, da hoče odpreti plin ali se brani obleči srajčico in silji nag po kopalnici.

Drugič spet so umevi, ko je Robert zelo dober. Tedaj je tako nežen s svojo mamico, ki mu vsa srečna šepetne na uho: — Mali moj, zlati ...

Ostali del dneva se gospe Cordierovi niti malo tako ne dopade kot jutro. Opravljati mora svoje dolžnosti kot žena bankirja, ki zahteva od nje, da mu pomaga nalik priporočilnemu pismu: da poseba zabave in vzdržuje vezi, z eno besedo, da pripomore k srečnemu življenju. Cordier do one atmosfere, družabne simpatije, ki je velikim podjetjem tako zelo potrebna.

A Klara, kakor je lepa in dražestna, ne mara družbe. S prirojenim razumevanjem je nehote spoznala vse ono pretvaranje, samoprevaro in laž, ki po navadi tvorijo družbo.

Vzgojena je bila od premožnih a preprostih staršev. Njena mati, ki jo obožava, je bila iz stare francoske meščanske družine. Mrzila je vsako narejenost, nadvse pa cenila poštenje.

Navzlic vsemu se je mlada gospa Cordierova mnogo udeleževala družabnih prireditvev zaradi moza. Imela je dosti uspehov. Mož je imel prav: ženska kakršna je bila Klara, je najboljše priporočilo za njegovo podjetje. V družbi bi vsakdo takoj opazi in ponaša se izredno dobro. Banka Cordier je bila zaradi nje na dobrem glasu.

— Kdo je ta Cordier, ki mi je ponudil velike posle s šezkim fosfatom?

— Cordier? — Ah, da, Cor-

dier — to je mož one ljubke mlade dame, ki smo je nedavno spoznali na čaju pri gospe Fragnetovi.

— Ah, da, saj res! Izpregovoril sem z njo nekaj besed. Prav duhovita in poštena žena. To je solidna družina. Sklenil bom te posle z gospodom Cordierom.

Valentin Cordier je bil na najlepši poti, da napravi v Parizu kariero. Govorilo se je, da prav mnogo zasluži. Vsem je bil znan kot zelo hladen, trezen človek, ki je med delom in v poslovnih razgovorih redkobeseden. Kdor je imel z njim opravka, je dobil vtis, da mu sme popolnoma zaupati. Počasi je zbral okrog sebe družbo kapitalistov, ki so mu slepo verjeli.

Klara bi bila lahko srečna, saj je bil Cordier vzoren mož, dasi človek, ki ga ženski čarje ne mikajo. Ali je sploh ljubil svojo ženo? Nihče tega ni vedel, tako njegovo zasebno življenje je bilo neoporočeno.

Bankir ni nikoli šel z doma brez svoje žene, ki je morala biti vselej elegantno oblečena.

Tudi doma, v krogu družine se je ponašal brez ugovora, drugače je bil nedostopen. Ni znal celo razumeti ljubezni, ki jo je zanj čutila žena. Hvaležen ji je bil, ker je s svojo lepoto tako poživila in polepsala dom, kar vse je pa cenil le z vidika koristi, ki jo je sam od tega imel.

Ali je Klara ljubila svojega moža? Ljubila bi ga, če bi ga sploh bilo mogoče ljubiti. Kolikokrat je morala brzdati svoj živahni, dostikrat neugnani temperament ter zavreči vse lepote misli, značilne za mlade žene. Bala se je prezirljivega nasmeha svojega moža.

No, Klara je pametna ženska. Vedela je, da ima mož mnogo dela in da so njegovi posli zelo obsežni. In vedela je tudi, da je mož resen človek, ki se mu z malenkostmi ne sme zameriti.

Kadar je občutila željo, da se izživi in nasmeje, da poje in da nekoga objame — je imela svojega sinčka. Zato ji je bilo jutro najlepši čas dneva.

Večkrat, posebno zadnji čas je Klara opazila, da je njen mož še bolj resen in zamišljen. Že prej je malo govoril, zdaj pa je povsem utihnil.

Zadnje dneve je delal v uradu pozno v noč. Ostalo noč se je nemirno prestopal po sobi. Klara je vedela, da sploh ni legel k počitku. Pri kosilu in

večerji se ga ni upala povprašati o vzroku njegove zaskrbljenosti. Bala se ga je, tako je bil nervozen.

Danes je čula, kako je dejal sofer v sobi za služničad:

— To je že tretji popoldan, da sem moral več ur čakati pred sodno palačo.

Klara si misli, da mučijo moža skrbi zaradi konkurence. Vendar se začudi, ko je zvečer noče odvesti na ples pri Premillevih, temveč jo celo zaprosi, da naj tudi sama ne gre tja in raje ostane doma.

— Prav bi mi bilo, če bi za nekaj časa opustila družbo.

— Pa zakaj dragi?

— Povedal ti bom, ko bo čas za to.

Klara se zaradi plesa ne žalosti ter sklene zgodaj leči k počitku.

Naslednje jutro pohti v Robertovo sobo, kjer dečka, ki je še spal, dvigne iz tople postelje. No, danes je Robert prav drzen. Najprej ves besen raztrga zavese, nato pa pograbi steklenico kolonjske vode, da se razbije.

Klara postane stroga:

— Robert, ti si hudoben? Če me takoj ne prosiš odpustanja, bom poklicala stražnika, ki te bo gnal v zapor. Prišel boš v temno celico in jesti boš moral samo črn kruh!

— Oh! — se nasmehe sobarica. — Gospod Robert pojde v ječo!

Medtem se vrata bučno odpro in na pragu obstane Cordier. Bled je in zelo vznemirjen.

— Kaj se dogaja tu? Saj vas človek sliši tja v delovno sobo.

— To je zato, ker ni Robert priden. Če bo tak ostal, bo prišel v zapor! — odgovori mlada mati, siloč se, da bi napravila resen obraz.

Bankir na te besede še bolj pobledi.

— Nočem tako neumnih šal! — de in obraz se mu pri tem vprav spaci. — So stvari, ki se otroku ne smejo pripovedovati. V zapor! V zapor! — Kaj naj to pomeni?

Cordier zaloputne z vrati, ko odide iz kopalnice.

Klara še nikoli ni videla svojega moža tako razburjenega.

Prenesa se igrati s sinčkom. Sama ne ve, zakaj — popade jo čuden strah.

Naslednje jutro hočeta dva gospoda govoriti z Valentinom Cordierom.

Razgovarjata se nekaj časa z bankirjem. Nato sede vsa trojica v avto, ki je že čakal pred hišo ...

"GLAS NARODA"

pošljamo v staro domovino, Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošljamo.

OD DIKTATORJA DO TOČILCA

Od časa do časa se pojavlja v listih ime nekdanjega slavnega modnega diktatorja, pariškega krojača Poireta, ki je svoje kreacije računal nekoč po 20,000 do 30,000 frankov. V teh vesteh obžalujejo vsi njegovo žalostno usodo, ki ga je napravila čez noč za berača, in čeprav mu, kakor je videti, pri vsem obžalovanju nihče noče pomagati na noge, se mož vendarle lahko pobaha, da je slaven vsaj še potem, ko je njegova slava prešla.

Sedaj že dalj časa ni bilo o njem nič slišati. Zadnjič so pisali o njem, da je navezan na podporo za brezposelne in da kosi v neki pariški ljudski kuhinji. Sedaj so se ga spet spomnili in sicer kot barskega mešalca. Pred nekoliko tedni je bivša manekenka odprla v Parizu bar, iskala je točilca in mešalca, pa ga je našla v Poiretu, ki so ga bili kratak čas prej vrgli zavoljo zaostalih namenj in iz njegovega elegantnega stanovanja v četrti Saint Honore. (Če so ga res vrgli iz elegantnega stanovanja, bi bil to dokaz, da mu vendarle še ne gre tako hudo, pa čeprav prejema podporo za brezposelne in je v ljudski kuhinji.)

Bivša manekenka in bivši modni diktator sta oba s Korzike doma, zato sta se hitro sporazumela. Poirer je bar preslikal s korziškimi motivi in obisk je velik. Morda si bo mož le pomagal naprej, čeprav so časi, ko je ustvarjal velike revije manekenov seveda za vselej prešli.

Še mnogi se spominjajo njegovih pravljicnih s prejemnice v četrti Saint Germain. Kdor je tam vstopil, ni mogel dobiti vtisa, da je obiskal krojača, temveč da ga sprejema svetovnjak od pete do glave. Število njegovih modnih domislic in ekscentričnosti je bilo neizčrpno. Za kliente se mu res ni bilo treba potegovati, saj so se tepli zanj. On je to dobro vedel in je bilo zato zelo težko priti do njegovih sloviti uprizoritev.

Njegova kariera se je pričela neobičajno. Včasih je bil tekač v neki trgovini z dežniki, pa ne morda zato, ker bi si moral služiti vsakdanji kruh, temveč zato, ker je bil njegov oče trgovec mnenja, da mora vsak mladi človek začeti od vsega začetka. Ze takrat je mlad Paul rad gledal lepe ženske in njih toalete pa si je izmišljal izboljšave in spremembe na teh toaletah, ki jih je vestno zapisoval in risal v svojo beležnico.

Nekega dne je stopil s takšnimi risbami k Worthu, tedanjemu najbolj znanemu pariškemu damskemu krojaču. Worth si je risbe ogledoval z zanimanjem, pa je mlademu možu ponudil sijajno mesto. Poirerove kreacije so kmalu zbujale več zanimanja, nego je bilo Worthu prav in ko je neka stara ruska knežinja ob pogledu na kitajski večerni plašč, ki ga je bil komponiral Poirer, padla v omedlevico, je gospodar mlademu možu odpovedal. Ta se je pa sedaj osamosvojil, začel je z malim in je kmalu dospel do Saint Germaina.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

IGRE

ANTIGONE, Sofokles, 60 strani 30
AZAZEL, trdo vez 1

BENEŠKI TRGOVEC, Igrakaz v 5. dejanju 60
Klasične igre najslavnijega dramatika, kar jih pozna svetovna literatura. Dela je prevedel v krasno slovenščino naš najboljši pesnik Oton Zupančič.

CYRAN DE BERBERAC, Heroična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 170

ČRNE MASKE
Spisal Leonid Andrejev, 32 str. Cena 35
Globoka ruska drama je podana v lepejšem slovenskem prevodu.

EDA, drama v 4. dejanjih 60
GOSPA Z MORJA, 5. dejanj 75

KAMELA SKOZI UHO ŠIVANKE, Veselo igr v 3. dejanjih. V igri nastopa 11 oseb 45

KREUTZERJEVA SONATA
Spisal L. N. Tolstoj, 136 strani. Cena 60
S čudovitim mojstrovstvom priklen Tolstoj v tem romanu braica nase. Mukoma doživljamo prizor za prizorom, grozovitost za grozovitostjo do strašnega konca.

LJUBOSUMNOST
Spisal L. Novak, 45 strani. Cena 30
Dejanje te veseligr je napeto in polno pristnega humorja. Scenarija je skromna, števil oseb nizko (6). Našim mladim odrom, ki žele uspelega večera, knjižlico toplo priporočamo.

LOKALNA ŽELEZNICA, 3. dejanj 50
LJUDSKI ODER:

5. zv. Po 12 letih, 4. dejanj 60
MAGDA, Spisal Alojz Remec, 86 strani. Cena 45

Zaloga uboga dekleta v dvanaestih prizorih. "To je britka, globoka zgodba ženske, ki trpi, pada in odpušča in umira po krivdi moža."

MARTA, SEMENJ V RICHMONDU, 4. dej. 30
MOGOČNI PRSTAN, Milčinski, 52 strani 35

NAMISLJENI BOLNIK, Mollere, 80 str. 30
OB VOJSKI, Igrakaz v štirih slikah 30

OPOROKA LUKOVSKEGA GRAJŠČAKA
47 strani. Cena 30
Ta veselogra znanega češkega pisatelja Vrhlickega je namenjena predvsem manjšim odrom.

PETROKOVE POSLEDNJE SANJE
Spisal Pavel Golja, 84 strani. Cena 40
Božična igra v štirih slikah, primerna za večje odre.

POTOPLJENI ZVON
Spisal Gerhart Hauptmann, 124 str. Cena 50
Dramatska bajka v petih dejanjih.

PEPELUHA, narodna pravljica, 6. dejanj 35
REVIZOR, 5. dejanj, trdo vezano 75

R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek). Vezano 45

ROKA V ROKO 30
MACBETH, Shakespeare. Trdo vezano. 151 str. Cena: mehko vezano 70 Vez. 90

OTHELLO, Shakespeare. Mehko vezano 70
SEN KRESNE NOČI, Shakespeare. Mehko vezano. Cena 70

SKOPUH, Mollere, 5. dejanj, 112 str. 50
SPODOBNI LJUDJE ("ŽIVETI")

Spisal F. Lipovec, 40 strani. Cena 30
To je ena izmed petih enodejank, čijih dejanje se vrši pred svetovno vojno. Namen ki ga je imel pisatelj, nam odkriva na četa knjige z besedami: — Ni strah, temveč zdravilo, kar ti dajem.

TESTAMENT
Spisal Ivan Rozman, 105 strani. Cena 35
Ljudska drama v štirih dejanjih. Vprizoritev je omogočena povsod, tudi na takih odrih, ki ne zmorejo za svoje predstave prevelikih stroškov.

TONČKOVE SANJE NA MIKLAVŽEV VEČER
Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 60
ZAPRAVLJIVEC, Mollere, 3. dejanja, 107 str. 50

ZGODOVINSKE ANEKDOTE, Cena 30
ZA KRIZ IN SVOBODO, Igrakaz v 5. dejanjih

ZBIRKA LJUDSKIH IGER, 3. snopič. Miln pod zemljo, Sv. Neža, Sanje 60
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije Device, — Marjin otrok 30

14. snopič. Sv. Boštjan, Junaška deklica, — Materin blagoslov 30
15. snopič. Turki pred Dumajem, Fabjola in Neža 30

20. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

PESMI in POEZIJE

AKROPOLIS IN PIRAMIDE 30
BALADE IN ROMANCE, trda vez. 125

BRAGULJČKI (Utv) 65
BOB ZA MLADI ZOB, trda vez 40

MOJE OBZORJE, (Gangl) 125
NARCIS (Gruden), broš. 30

NARODNA PESMARICA, Cena 50
POLETNO KLASJE, Cena 50

PRIMORSKE PESMI, (Gruden), vez. 35
SLUTNE (Albrecht), broš. 30

POHORSKE POTI (Glaser), broširano 30
STO UGANK (Oton Zupančič) 50

VJOLICA, Pesmi za mladost 60
ZVONČKI, Zbirka pesni za slovensko mladino. Trdo vezano 90

ZLATOROG, pravljica, trda vez 60
ŽIVLJENJE
Spisal Janko Samec, 109 strani. Cena 45

PESMI Z NOTAMI

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR

Ameriška slovenska lira. (Holmar) 1.20
Orlovke himne. (Vodopivec) 1.20
Pomladanski odmevi, 11. zv. 45

SLOVENSKE AKORDI
22 mešanih in moških zborov, uglašol Karl Adamič Cena 1.50

PLANINKE
Pesmi za sopran, alt, tenor in bas, uglašil J. Laharnar Cena 1.20

MOŠKI ZBOR
Gorski odmevi. (Laharnar) 2. zvezek 45
Trije moški zbori. (Pavlič) 40

Izdala Glasbena Matica 40

DVOGLAS NO
Naši himni 50

MLADINI
Osem mladinskih pesmi ob 100 letnici rojstva Fr. Levstika s klavirjem ali harmonijem. Uglašil Emil Adamič Cena 1.20

MEŠANI ZBORI
Trije mešani zbori. Izdala Glasbena Matica 45

RAZNE PESMI S SPREMELJEVANJEM:
Domovini. (Foerster) Izdala Glasbena Matica 40
Gorske cvetlice. (Laharnar) 45

Četvero in petero raznih glasov 45
V pepelnici noči. (Sattner) 75

Kantanta za soli, zbor in orkester. Izdala Glasbena Matica 75
Dve pesmi. (Prelovce). Za moški zbor in bariton solo 20

NOTE ZA GOSLI
Uspavanka, zložil Jos. Vedral Cena 1.20

MALE PESMARICE
Št. 1. Srbske narodne himne 15
Št. 1a. Što čutiš, Srbije tužni 15

Št. 11. Zvečer 15
Št. 13. Podoknica 15

Slavček, zbirka šolskih pesmi. (Medved) 25
Lira. Srednjšolska, 1. in 2. zvezek po 50

Troglasi mladinski zbor primeren za troglasen ženski ali moški zbor. 15 pesmic. (Pregel) 1.20

MEŠANI IN MOŠKI ZBORI. (Alm) 1.20

3. zvezek. Psalm 118; Ti veselo poj; Na dan; Divna noč 40

6. zvezek. Opomin k veselju; Sveta noč; Stražniki; Hvalite Gospoda; Občutki; Geslo 40

CERKVENE PESMI
Domači glasovi. Cerkvene pesmi za mešan zbor 1.20

Tantum Ergo (Premrl) 50
Mašne pesmi za mešan zbor (Sattner) 50

Pange Lingua Tantum Ergo Genitori (Foerster) 50
K svetemu Rešnjemu telesu (Foerster) 40

Sv. Nikolaj 60

10 EVHARISTIČNIH PESMI
Za mešani zbor Cena 1.20

MISSA in Honorem St. Josephi, Kyrie Cena 1.20

HVALITE GOSPODA
Pesmi v čast svetnikom, mešan zbor Cena 1.20

PRILožNOSTNE PESMI
za izvan cerkvene in društvene slavnosti, sestavil A. Grum, Mešani in moški zbori Cena 1.20

NOTE ZA CITRE
Koželjski. Poduk v igranje na citrah, 4 zvezki 3.50

Buri pridejo, koračnica 20

NOTE ZA TAMBURICE
Slovenske narodne pesmi za tamburaški zbor in petje (Bajuk) 1.20

Bom šel na planince. Podpuri slov. narodnih pesmi (Bajuk) 1.20

Na Gorenjskem je fletno 1.20

RAZGLEDNICE
Newyorške. Različne, ducat 40

Iz raznih slovenskih krajev, ducat 40

Narodna noša, ducat 40

POSAMEZNI KOMADI po 5 centov

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne ename po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, reko-mandirajte pismo.

KNJIGE POŠILJAMO POŠTnine PROSTO

Naslovite na: —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

MAROČANI V MADRIDSKEM PREDMESTJU

Slika nam predstavlja afriškoarmado fašističnega generala Franca, ko korača v madridsko predmestje. Slika je bila poslana z letalom v London, odtam pa preko radia.

VRSTNIKI PEKINSKEGA ČLOVEKA

V neki jami pri Pekingu so odkrili dve okostji predpotopnega človeka. Okostji sta pripadali brčkone vrstnikoma proslulega pekinskega človeka. Kitajski učenjaki sedaj natančno preiskujejo najdbo.

Njegove turneje po Evropi so bile nekaj takšnega, kar so pričakovali z veliko nestrpnostjo po vseh prestolnicah. Seveda je poštoval z orient ekspresom in so ga spremljale čete najbolj apartnih manekenov. Ta dekleta si je znal Poirer izbirati z očmi umetnika, znal

si je izbrati vse temperamente, vse barve las in vsak kožni odtenek. Sedaj pa je njega nastavila bivša manekenka. Življenje ima včasih domislice. Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Pot=navzgor=

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Ali je to presenečenje v resnici tako zanimivo?" vpraša Gita v dvomu.

"Prosim — ves svet govori o vaših romanih. V vsaki družbi razpravljajo o tem. V Nordreney ste videli komaj kakega človeka, ki ne bi imel v svojih rokah kakega zvezka Jurija Prosta. In sedaj še dvomite, da bo veliko presenečenje, ako na svojem praznovanju predstavim gospo Gito Feldmanovo, ali Jurija Prosta?"

"Zelo rada bi sprejela vaše prijazno povabilo. Toda brez svojega moža take prireditve ne bi rada obiskala."

"Ta izgovor ne velja. Gospod Hartman vas bo z veseljem vzel pod svoje varstvo. O tem sem že z njim govorila."

"O tem ne dvomim. In toliko hvalečnosti sem mu že dolžna, da bi svoj dolg pri njem še povečala. Pa vendar imam zaradi svojega moža še pomisleke. Saj veste, milostljiva gospa, da sem mu že toliko prikrila, da —"

"Da, kaka malenkost sploh ne pride več v poštev. Na moji prireditvi bomo tudi razpravljali v prilog vašega soproga in kadar se bo vrnil in izvedel, bo prav gotovo odobral, kar ste zanj naredili. Ah — kaj govorite toliko, vas nikakor ne izpustim. Saj pridete gotovo, kaj ne?"

Kaj hoče Gita storiti? Mora popustiti in obljubiti.

Sicer pa ji storila zelo rada. Gospa Hermsdorf se je za njo tako prijazno in prisrčno zavzela, da ji je bila odkrito vdana in ji ni rada zavrnila kake prošnje.

Ko pa se pozneje pelje domov, ji težko pade na srce, kaj bo rekla Džorževi materi. Za tako svečan večer si je morala kupiti primerno obleko, ker družabnih oblek sploh ni imela. Premišljuje, kako bi mogla o tem govoriti z materjo. Obenem pa se dvigne v njej majhno kljubovanje proti varstvu stare žene. Ali ji je bilo treba vse to prenašati? Ali ni bila nespetna, da si je pustila podirati dobro razpoloženje, mesto da bi se veselila sijajne svečanosti v tako odlični hiši?

Gita se slednjič odloči, da si kupi obleko in bo šele potem svoji tašči naznanila svojo namero, da bo obiskala zabavo. O celi zadevi se je s Hartmanom dogovorila, ko sta obiskala gledališče. Hartman je bil z njo istega mnenja in jo je nekoliko dražil zaradi njenega nemira.

Bilo je teden pred zabavo, ko Gita svojo taščo obvesti o tem. Stara žena, ki je od dne odločnega nastopa zaradi denarnice Gito zasledovala s prežeci očmi, pravi robato:

"Zelo neprimerno se mi zdi, da take prireditve obiskuješ brez svojega moža."

Gita pa ji kljubovalno odvrne:

"O tem moram mene pustiti samo odločevati, draga mati."

"Tako? Mislim, da mora o tem v prvi vrsti odločiti tvoj mož!"

"Seveda. Prepričana sem, da bi mi Džorž sam prigrvarjal, da bi šla, kajti to se zgodi njemu v prid."

Stara dama skomigne z rameni.

"V njegov prid? Pod to zastavo, kot se mi zdi, jadra vse, za karkoli se odločiš."

Gita je resno in debelo pogleda.

"Tako zaničljivo ti tega ni treba povedati, mati. Ali ne izprevidiš, da je za Džorža dobro, ako govore o njem? In govorili bomo o njem, tako Hartman, kot gospa Hermsdorf in jaz."

"Seveda — mislila sem si, da bo poleg tudi Hartman."

"Gotovo, pod njegovim varstvom bom obiskala prireditve pri gospi Hermsdorfovi."

"Prav primerno varstvo," se zaničevalno smeje stara dama.

"Najboljše, ki ga morem imeti v Džorževi odsotnosti. To menda vendar izprevidiš."

"Kaj moram vse izprevideti! Vidim samo, da bolj letas za vsakovrstnimi zabavami, kot pa je spodobno v odsotnosti tvojega moža."

"Sam Džorž želi, da se raztresem. Tako mi piše v svojih pismih."

"Da, da — saj je bil proti tebi vedno slaboten kot otrok."

Gita ježno poskoči in stopi k oknu. Jezno si grize ustnice. Zunaj neprestano lije jesenski dež. Žalostno razpoloženje se loti mlade žene.

Ko bi se vendar že vrnil Džorž, si misli bridko užaljena. Stara žena pa temno opazuje Gito.

"Saj še nimaš primerne obleke za tako zabavo," pravi černo.

"Obleko sem si že naročila."

Mati ježno gleda njen obraz.

"Obleko naročila? — Kaj, ali si izgubila pamet? S čim pa jo bom plačala? Saj vendar natančno veš, da za take neumnosti nimam denarja."

"Pomiri se — tebi je ni treba plačati."

"Tako? Kdo pa je potem plača, ako smem vprašati?"

Gita se vgrizne v ustnice in nekaj časa odlaša z odgovorom, nato pa pravi:

"Hartman mi bo začasno dal denar."

Stara žena se napol dvigne iz stola ter nepopisno zategne obraz.

"Hartman? Od Hartmana jemlješ denar, da si kupiš obleko? Tudi denar v tvoji denarnici najbrže pride od njega?"

Gita se prestraši njenih oči in besed. Mogoče je napravila neumnost, da se je poslužila tega izgovora. Tudi brez tega je sumila Gito in Hartmana. Toda sedaj je bilo izrečeno.

"Džorž mu ga bo vrnil," pravi Gita naglo.

Mati se grenko in rezko zasmeje.

"Lepa žena si; to ti moram reči. Dobro veš, da moramo vsak denar prav obrniti, ti pa si za lahkomiselne zabave kupiš drage obleke in od tujca vzameš za nje denar."

"Saj Hartman vendar ni tujec; je vendar naš najboljši prijatelj. Verjemi mi vendar že enkrat, mati."

"Bogu bodi potoženo, da nam ni ostal tuj. Zdi se mi, da je tebi zelo, zelo drag. Lep prijatelj — in krepostna žena! To moram reči."

Gita stopi visoko vzravnan tik pred njo in jo ježno pogleda. Prebledela je in čelo ji je nagubano v jezi.

(Dalje prihodnjaki.)

Bil je prisrčen slovenski dan.

(Nadaljevanje z 2. strani)

držan in je v ta namen poslal pismo, ki je opisovalo oba, po seboj še Ivana Cankarja, s katerim je bil Finžgar velik prijatelj. Pismo pisatelja Finžgarja je prav na izreden način čital Rev. Bernard Ambrožič iz Lemonta.

Četrto pismo je poslal župan mesta Vrhnike, Ignacij Hren, kjer je bil dom in rojstni kraj Ivana Cankarja. Čital ga je Mr. John Gornik, glavni tajnik S. D. Z.

Vsebinska zgoraj omenjenih pism je bila tako globoko zamišljena in izražena, da je mnogim privabila solze sočutja iz oči. Ljudje so se zatopili v misli na domovino in so v duhu spremljali težko življensko pot Gregorčiča in Cankarja.

Ta pisma ne bodo pozabljena, ampak bodo priobčena v javnosti, naj ves narod širom Amerike izve, kaj mislijo vodilni ljudje v domovini o nas izseljencih v Ameriki. Radi tega ti, domovina, pošiljamo zahvalo, ker si se nas spomnila! S tem je obnovljena vez med nami in Vami za novo sodelovanje!

Naš Kulturni vrt naj bo centrala, kjer se bomo zbirali okrog naših mož. Pred njimi si bomo podajali roke ter zmenjavali besede, misli in želje. Kar smo do sedaj zamudili, bomo v bodočnosti nadomestili. Med nami tukaj in Vami v domovini naj vlada en duh in ena narodna zavest! Kar vi spoštujete, naj bo tudi nam v čast. Bodrite nas še v bodoče in vztrajali bomo.

Dolgo so morali čakati govorniki predno so prišli na vrsto. Zelo zanimiv govor je imel Rt. Rev. Vitus Hribar. Monsignor fare Matere božje v Collinwoodu. Za njim je nastopil vsem priljubljeni naš sodnik Mr. Frank Lausche, ki je bil burno pozdravljen. Zelo simpatično je govoril tudi Mr. Jos. Penko, ki je bil prvi glav. tajnik Kulturnega vrta in je iz zasedenega ozemlja doma. Njegov govor je mnogim privabil solze v oči, ko je Mr. Penko pokleknil pred Gregorčičevo sliko in prosil, da bi bili zaslužni rojaki slednjič osvobodeni.

Popoldanski program je zaključil Mr. John Mihelič, ki je bil prvi glavni predsednik Vrta. Mr. Mihelič je bil več let-

ni mestni odbornik in pri zadnjih volitvah tudi kandidat za kongresmana. Popoldan s ka slavnost se je zaključila malo pred 6. uro.

Zvečer se je vršila "slavnostna Akademija" v čast Ivanu Cankarju in Simonu Gregorčiču. To slavnost so častno izvršili: Rev. Matija Jager, slovenski pesnik Ivan Zorman, Mr. M. Rakar in pevski zbori: Baragov zbor, zbor "Ilirija", zbor "Slovenija", zbor "Zvon" in mladinski Baragov zbor. Krasne so bile pesmi: "Naša zvezda", "Zjasi zvezde mu temne", "Eno devo le bom ljubil", "Pogled v nedolžno oko", "Mati, Domovina, Bog", "Oj Doberdob", "Tam gori za našo vasjo", "Triglav", "Ne zveni mi", "Zvezda", "Ujetega ptiča tožba", "Vojak na poti", "Venček slovenskih zdravij". Vsi zbori so zapeli "Rože je na vrtu plela"; zbor "Ilirija" in Baragov zbor pa "Nazaj v planinski raj".

Skoro ni ostalo oko suho, ko so se razlegale po dvorani te ljudem že itak priljubljene pesmi.

Kaj se godi v Abesiniji.

Medtem ko se Evropa in drugi svet sedaj zanima le za dogodke na Španskem, se pa v Abesiniji razvijajo dogodki svojo pot, ne da bi se za nje še kdo zanimal. Morda ustrezno svojim bralcem, če na podlagi italijanskih poročil — drugih seveda ni — pokažemo sedanje stanje v Abesiniji.

Od kar je v Abesiniji prenehala deževna doba, se je doterdanje stanje, ki se dolgo ni spremenilo, znatno predrugačilo. Italijani so imeli že dolgo pripravljene kolone, s katerimi bodo udarili v notranjost dežele, kakor hitro bo minilo deževje. Takoj, ko je minilo, so udarile istočasno italijanske kolone iz Addis Ababe in Hararja, iz Desija in Somalijskega v svojo smer. Uspehi teh udarec so po zadnjih poročilih taki:

V severnem delu Etiopije do 11 stop. širine je popoln mir. V južnem delu do 6 stop. širine je položaj tak kakor na severu. — V Addis Ababi, Desiju in Hararju je prebivalstvo mir-

Pišite nam za cene vseh ilstov, rezervacijo kabla in pojasnila za potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

Baš pred 30 leti so pevec zapeli isto pesem nad krsto Simonu Gregorčiču, predno so raket v resnici spremili nazaj v njegov rojstni kraj.

Sredi med pevkami točkami je Mr. Ivan Zorman, naš slovenski pesnik, govoril na čast Ivanu Cankarju; Rev. Milan Slaje, župnik iz Loraina, pa za čast Simonu Gregorčiču. Oba sta sijajno izvršila svojo nalogo in napravila globok vtis na poslušalce. Vmes so nastopili tudi fantje in dekleta z deklaracijami. Da, bil je to pravi spominski dan, bil je pravi slovenski dan, ki dolgo pozabljen ne bo.

Lep pozdrav čitateljem!

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vije v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

12. decembra:
Rex v Genoa

15. decembra:
Bremen v Bremen
Washington v Havre

16. decembra:
Queen Mary v Cherbourg

26. decembra:
Normandie v Havre

5. januarja:
Champion v Havre
Berengaria v Cherbourg
Europa v Bremen
Manhattan v Havre

9. januarja:
Saturnia v Trieste
Lafayette v Havre

13. januarja:
Washington v Havre
Aquitania v Cherbourg

15. januarja:
Bremen v Bremen
16. januarja:
Rex v Genoa
Paris v Havre
20. januarja:
Berengaria v Cherbourg
22. januarja:
Europa v Bremen
23. januarja:
Conte di Savoia v Genoa
Champlain v Havre
27. januarja:
Aquitania v Cherbourg
Manhattan v Havre

2. februarja:
Bremen v Bremen
Berengaria v Cherbourg

7. februarja:
Paris v Havre
Rex v Genoa

3. februarja:
Europa v Bremen

10. februarja:
Queen Mary v Cherbourg
Washington v Havre

13. februarja:
Conte di Savoia v Genoa

19. februarja:
Bremen v Bremen

20. februarja:
Ile de France v Havre
Saturnia v Trst

24. februarja:
Manhattan v Havre
Queen Mary v Cherbourg

26. februarja:
Europa v Bremen

27. februarja:
Paris v Havre
Rex v Genoa

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO

NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena	30
GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena	25
LUMORESKE IN GROTESKE. 180 strani. Cena	80
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena	25
PO STRANI KLOBUK. 150 strani. Cena	50
POL LITRA VIPAVCA. spisal Felgel, 136 str.	50
PREDTRŽANI. PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena ..	25
SANJSKA KNJIGA	50
SANJSKA KNJIGA	50
SLOVENSKI ŠALJIVEC. 90 strani. Cena	40
SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena	50
TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena	70
TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena ..	30
TRENUTEK ODDIHA (Knjiga vsebuje tudi Salogr "Vse naše"). 189 strani. Cena	50
VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA	150
VESELE POVESTI. 79 strani. Cena	35
ŽENINI NAŠE KOPNELE. 111 strani. Cena ..	45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pe.eto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin	OHIO: Barberton, Frank Troha Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik Glrand, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Krambo Youngstown, Anton Kikelj
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffig Walsenburg, M. J. Bavuk	OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič	PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec Conemaugh, J. Brezovec Coverdale in okolica, M. Rupnik Export, Louis Supančič Farrel, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Greensburg, Frank Novak Johnstown, John Polansk Krayn, Ant. Taulerj Luzerne, Frank Balloch Midway, John Žust Pittsburgh, J. Pogacar, Phillip Pragar
ILLINOIS: Chicago, J. Berčič, J. Lukanich Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero, in Illinois) Joliet, Mary Bambich La Salle, J. Spellich Mascoutah, Frank Augustin North Chicago, Joe Zelene	MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouze Ely, Jos. J. Poshel Eveleth, Louis Gouze Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povke Virginia, Frank Hrvatich
KANSAS: Glrand in okolica, Joseph Močurik	MONTANA: Roundup, M. M. Panlan Washoe, L. Champa
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec	NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
MICHIGAN: Detroit, Frank Stular	NEW YORK: Gowanda, Karl Strulaha Little Falls, Frank Maslo

Vsak zastopnik trda potrdilo za svoje, katero je prejel. Zastopnike tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi, importiranih iz starega kraja.

Slovenski molitveniki:

SVETA URA

v platno vez	90
v fino usnje vez	150
v najfinije usnje vez	180
v najfinije usnje trda vez	180

SKRBI ZA DUŠO

v platno vez	90
v fino usnje vez	150
v najfinije usnje vez	180

KVIŠKU SRCA

v imitirano usnje vez	60
v usnje vez	80
v fino usnje vez	150
v najfinije usnje vez	180
v najfinije usnje trda vez	150
v bel celuloz vez	150

NEBESA NAŠ DOM

v ponarejeno	150
v najfinije usnje vez	150
v najfinije usnje trda vez	160

Hrvatski molitveniki:

Učehaj starosti, fina vez	150
Slava Bogu, a mir ljudem	
fina vez	150

najfinije vez

Zvonček nebeski, v platno

fina vez

Vienac, najfinije vez

Angleski molitveniki:

(ZA MLADINO)

Child's Prayerbook:

v barvaste platnice vezano	30
v belo kost vezano	110

Come Unto Me

v platnice vezano	30
v belo kost vezano	35

Key of Heaven

fino vezano	35
v usnje vezano	70
v najfinije usnje vezano	120

Angleski molitveniki:

(ZA ODRASLE)

Key of Heaven

v celuloz vezano	120
v celuloz najfinije vez	150
v fino usnje vezano	150

Catholic Pocket Manual:

v fino usnje vezano	130
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	140

KNJIGARNA "GLAS NARODA"